

HÖGRE REVISORSEXAMEN

Del I

December 2006

© Revisorsnämnden 2006

HÖGRE REVISORSEXAMEN

Allmänt

Datum:	5-6 december 2006
Skrivtid:	2 x 4,5 timmar, varav 4,5 timmar för del I
Hjälpmedel:	Alla hjälpmedel är tillåtna förutom kontakt med andra personer (t.ex. via mobiltelefon eller dator)
Krav för godkänt resultat:	75 poäng av 100 utan några särskilda krav på fördelningen av poäng på olika uppgifter

Rekommenderat arbetssätt

Förutsättningarna för godkänt resultat förbättras av ett strukturerat tillvägagångssätt vid genomförandet av provet. Det är av särskild vikt att:

- använda tillräckligt med tid för inläsning av praktikfallen
- fördela tiden utifrån varje uppgifts svårighetsgrad och poängantal
- beakta att frågeställningen kan inrymma många aspekter och ämnesområden

Utformning av svar

Du lämnar alltid dina svar i egenskap av auktoriserad revisor. Vid avgivande av svar bör du:

- svara på ett strukturerat sätt med tydligt och korrekt språk
- ange motiveringar och hänvisningar samt visa uträkningar
- markera eventuella citat med kursiv stil och ange källa

För det fall någon uppgift är oklar finns möjlighet för provvakten att kontakta provkonstruktören för eventuellt förtydligande.

Bedömning

Bedömningen av svar, som ska lämnas på bifogade svarsblanketter eller utskrifter från PC, sker utifrån en svarsmall. Alternativa svar kan - beroende på motiveringar - också beaktas vid bedömningen.

Svar på varje uppgift - eller deluppgift - bedöms enligt följande princip exempelvis i en fråga omfattande fyra poäng:

- 4 p - Bra svar
- 3 p - Tillfredsställande svar
- 2 p - Vissa brister
- 1 p - Stora brister
- 0 p - Uteblivet eller felaktigt svar

Uppgifter

Poäng

1. Steep Hill Adventure AB

22 p

2. PWT-koncernen

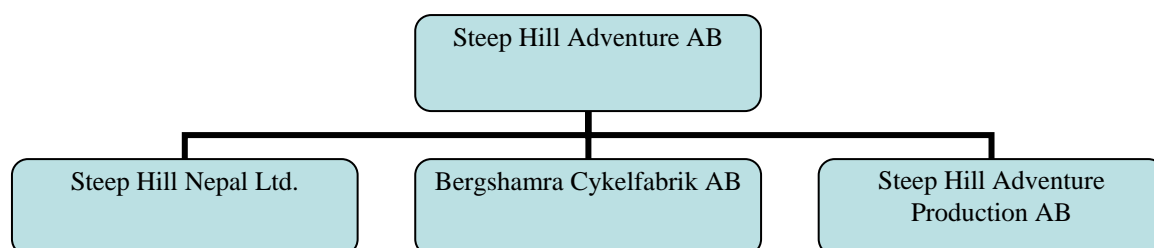
28 p

Lycka till!

1. Steep Hill Adventure AB (22 poäng)

Bakgrund

Steep Hill Adventure är en familjeägd koncern med en omsättning på ca 400 miljoner kronor. Styrelsens ordförande är Benny Hill som också äger 20 % av aktierna i moderföretaget. Koncernen bedriver tillverkning och försäljning av utrustning för bergsbestigning. Koncernen har tillverkningsenheter i Sverige och Nepal. Båda tillverkningsenheterna är organiserade som fristående bolag med egna funktioner inom produktion, försäljning och administration. Försäljning sker huvudsakligen till grossister på respektive marknad. I juli 2006 förvärvade moderföretaget även en tillverkande enhet i Bergshamra. Koncernens tre dotterföretag är helägda.

Du är bolagets nye revisor sedan årsstämman i april 2006. Du är revisor i de svenska bolagen.

Koncernen redovisar enligt Bokföringsnämndens normgivning. Räkenskapsåret är kalenderår.

Koncern

	Budget	
	2006	2005
Omsättning	434	392
Rörelseresultat	26	21
Årets resultat	7	4
Anläggningstillgångar	121	85
Varulager	42	27
Övriga omsättningstillgångar	53	51
Summa tillgångar	216	163
Bundet eget kapital	21	21
Fritt eget kapital	22	15
Avsättningar	3	3
Skulder	170	124
Summa eget kapital, avsättningar och skulder	216	163

Deluppgift 1.1

Den 1 juli 2006 tecknades avtal om att moderföretaget skulle förvärva ett mindre företag, Bergshamra Cykelfabrik AB. Tillträde till aktierna skedde den 31 augusti. Det förvärvade bolaget har en lång historia och firade för något år sedan 100-årsjubileum inom cykeltillverkning. Numera tillverkas extrema mountainbikes främst avsedda för s.k. downhill.

Steep Hill Adventure AB gör bedömningen att den förvärvade verksamheten blir ett utmärkt komplement till koncernens verksamhet då företaget vänder sig mot samma kundsegment. Steep Hill bedömer även att kostnadsbesparingar kan göras främst inom administration och försäljning. Som betalning för aktierna i det förvärvade bolaget erlades aktier i moderföretaget. Transaktionen skedde i form av en riktad nyemission till säljaren.

Ekonomichefen har tagit fram förslag till förvärvsanalys vilket han presenterar för dig i samband med att ni genomför er granskning i slutet av december 2006. Samtliga belopp redovisas i mnkr.

Förvärvspris		9,0	
Förvärvat eget kapital 31 augusti 2006		-3,2	
<i>Koncernmässiga över- och undervärden</i>			
Övervärde byggnader och mark	+1,3		
Omstruktureringsreserv	-0,5		
Uppskjuten skatteskuld (28 % av 0,8)	<u>-0,2</u>		<u>-0,6</u>
<i>Goodwill</i>		5,2	

Baserat på dina diskussioner med ekonomichefen gör du följande noteringar.

- Förvärvspriset har framräknats baserat på Steep Hill Adventure ABs värde per den 30 juni 2006.
- Enligt gjord värdering av rörelsefastigheten bedöms det verkliga värdet, baserat på ortens hyresnivåer, överstiga det bokförda värdet med 1,3 mnkr. Det skattemässiga värdet understiger det bokförda med 1 mnkr.
- De tillverkningsmaskiner som används i verksamheten leasas via förmånliga leasingavtal. Leasingavtalen, som är finansiella, har inte aktiverats i balansräkningen utan har redovisats som operationella leasingavtal. Kvarvarande leasingavgifter uppgår till 1,2 mnkr och maskinerna bedöms ha ett marknadsvärde uppgående till 2,2 mnkr.
- Av förvärvsavtalet framgår att köparen ska betala de kostnader som Bergshamra Cykelfabrik AB haft för att genomföra en analys av bolaget och upprättande av ett informationsmemorandum. Kostnaderna har uppgått till 0,5 mnkr och redovisas i Bergshamra Cykelfabrik ABs resultat i augusti 2006.
- Avsättning till en omstruktureringsreserv har skett för kostnader om 0,5 mnkr för uppsägning av personal i Bergshamra Cykelfabrik AB som bedömdes bli överflödiga

vid integrationen. Den berörda personalen har fått besked om uppsägningar i början av december.

Uppgift (10p)

Sammanfatta dina synpunkter på upprättad förvärvsanalys baserat på de punkter som du noterat efter din genomgång med ekonomichefen. Du behöver inte upprätta någon ny förvärvsanalys.

Deluppgift 1.2

I samband med granskning av Steep Hill Adventure ABs förslag till årsredovisning för 2006 har din revisionsmedarbetare identifierat två frågeställningar som han vill att du som vald revisor ska ta ställning till.

- a) I samband med förvärvet av Bergshamra Cykelfabrik AB uppkom i koncernredovisningen en goodwill. I november 2006 har den förvärvade verksamheten i Bergshamra Cykelfabrik AB via en inkråmsöverlåtelse överförts till Steep Hill Adventure Production AB. Överlåtelsen har skett till bokförda värden i Bergshamra Cykelfabrik AB vilka understiger verkligt värde. Får detta några redovisningskonsekvenser i moderföretaget eller koncernen?
- b) I augusti 2006 har Steep Hill Adventure AB ingått ett avtal med en viktig kund. Kunden anses vara viktig främst som trendsättare på marknaden och Steep Hills förhoppning är att genom närvaro i kundens butiker skapa en ytterligare profilering av varumärket Steep Hill Adventure. Efter långa och hårda förhandlingar har Steep Hill Adventure AB sett sig tvingad att förlänga kredittiden högst väsentligt. Avtalet innebär att för de produkter som levereras under perioden från avtalstillfället till juni 2007 ska betalning erläggas i december 2008. Bedömningen är att kunden t.o.m. juni 2007 ska ha köpt varor för ca 20 mnkr, jämnt fördelat under perioden. Är det korrekt att i bokslutet per den 31 december 2006 ha fordringar uppgående till 8 mnkr motsvarande fakturerat belopp?

Uppgift (6p)

Hur ställer du dig till ovanstående frågeställningar?

Deluppgift 1.3

Under hösten genomför du tillsammans med Steep Hill Adventure ABs vd och ekonomichef en resa där ni besöker verksamheterna i Sverige och Nepal. Vid besöken arrangeras så att du som ny revisor får träffa vd, ekonomichef och övrig ekonomipersonal i respektive bolag. Dessutom har du bokat besök med den avgående revisorn i Steep Hill Adventure AB.

Vid ankomsten till Steep Hill Adventure Production AB tar en f.d. partnerkollega till dig, Sven Bengtsson, emot och presenterar sig som ny ekonomichef för företaget. Han berättar att han har haft en time-out på sex månader sedan han slutade på revisionsbyrån. Sven har valt att begränsa sitt engagemang till att endast omfatta Steep Hill Adventure Production AB, vilket bl.a. inneburit att han tackat nej till att ingå i koncernens ledningsgrupp.

Uppgift (6p)

Kan du kvarstå som revisor i Steep Hill Adventure Production AB?

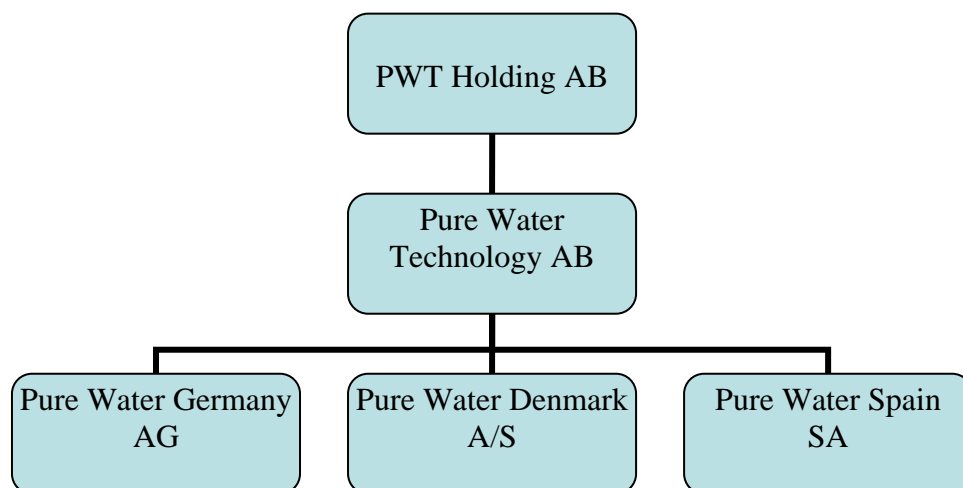
2. PWT Holdingkoncernen (28 poäng)

Bakgrund

Pure Water Technology AB är moderföretag i en koncern vilken tillverkar vattenreningsanläggningar. Moderföretaget har sitt säte i Växjö. Kunder är såväl industriella företag som offentliga reningsverk för dricksvatten. Bolaget bedriver verksamhet med tillverkning och försäljning såväl i Sverige som genom dotterföretag i Tyskland, Danmark och Spanien. Verksamheterna i koncernens bolag är starkt integrerade med varandra. De största marknaderna är Sverige och Tyskland. Koncernens omsättning uppgår till ungefär 500 mnkr per år. Koncernen som helhet går bra och har haft god lönsamhet historiskt. Lönsamheten är framför allt hänförlig till koncernens utländska verksamhet.

Aktierna i Pure Water Technology AB har i början av räkenskapsåret 2006 förvärvats av ett nybildat svenskt private equity företag. Din byrå har blivit vald revisor i alla koncernföretag. Din byrå har utfört finansiell analys av den förvärvade koncernen för köparens räkning. Byrån har också utfört en översiktlig revision av förvärvsbalanserna för koncernen vid förvärvstillfället. Förvärvet har genomförts genom ett nybildat förvärvsbolag, PWT Holding AB, vilket till stor del lånefinansierat förvärvet. PWT Holdingkoncernen tillämpar IFRS. Räkenskapsår är kalenderår. Koncernredovisning kommer 2006 att upprättas endast av PWT Holding AB.

Koncernstruktur samt kortfattade finansiella data för koncernen (mnkr) framgår enligt nedan (samtliga belopp omräknade i enlighet med IFRS):

	Prognos 2006*	2005	2004
Omsättning	503	496	480
Rörelseresultat	69	55	51
Nettoresultat	36	32	32
Anläggningstillgångar	49	46	52
Övriga tillgångar	352	298	272
Summa tillgångar	401	344	324
Eget kapital	94	66	44
Skulder	307	278	280
Summa eget kapital och skulder	401	344	324
Rörelsemarginal %	13,7	11,1	10,6
Soliditet %	23,4	19,2	13,6

* Avser information för Pure Water Technology-koncernen.

Deluppgift 2.1

I samband med revisionen av den förvärvade Pure Water Technology-koncernen ber du att få träffa den tidigare revisorn för att ta del av hans granskning och synpunkter på föregående års bokslut. Koncernen har tidigare reviderats i många år av en lokal revisionsbyrå i Växjö samt genom lokala revisionsbyråer i respektive land. För moderföretag och koncern har rena revisionsberättelser lämnats tidigare år. Några revisionspromemorior eller annan skriftlig kommunikation har ej tillställts Pure Water Technology AB. Den tidigare ansvarige revisorn i Sverige har slutat på revisionsbyrån. Dennes dokumentation har enligt uppgift av någon anledning kommit på avvägar och likaså har hans hårddisk där de elektroniska delarna av dokumentationen förvarades enligt uppgift kraschat. Du får därför beskedet att du tyvärr inte kan få tillgång till föregående års arbetspapper. Du har också fått reda på att anledningen till att den tidigare revisorn slutat är att hans auktorisation upphävts av Revisorsnämnden. Du lyckas trots ett flertal försök inte få tag på honom.

Uppgift (6p)

Hur agerar du i denna situation vid revisionen av Pure Water Technology AB och vilka konsekvenser kan det få för din revisionsberättelse? I svaret behöver du ej gå in på detaljer kring revisionsåtgärder för enskilda poster.

Deluppgift 2.2

Pure Water Technology koncernen gör under 2006 ett något sämre resultat än prognostiserat. I samband med förvärvet uppstod en betydande goodwill i PWT Holdingkoncernen då förvärvspriset baserades på optimistiska förväntningar om framtiden. PWT Holding ABs ekonomichef, Sven-Arne Bengtsson, presenterar ett impairment test (nedskrivningsprövning)

avseende goodwill vilken visar att inget nedskrivningsbehov föreligger. Företaget har vid förvärvet upprättat en korrekt förvärvsanalys och fördelat övervärden på olika tillgångsslag i enlighet med IFRS. Hela Pure Water Technologykoncernen anses utgöra en kassagenererande enhet.

Samma impairment test har använts för att analysera huruvida något nedskrivningsbehov föreligger i moderföretaget för aktierna i Pure Water Technology AB.

Uppgift (10p)

- a) Bedömer du att den nedskrivningsprövning som görs för goodwill går att använda för såväl goodwill som för PWT Holding ABs innehav i Pure Water Technology AB?
- b) Vilka revisionsåtgärder bör du vidta vid granskningen av företagets impairment test?

Deluppgift 2.3

I den förvärvade koncernen har det historiskt varit de utländska dotterbolagen som svarat för en stor del av koncernens vinst.

Under räkenskapsåret har det av skatteoptimeringsskäl lämnats stora utdelningar till Pure Water Technology AB från de utländska dotterföretagen. I stort sett har alla utdelningsbara medel delats ut. I dotterföretagen har detta skapat skulder, vilka löper med ränta till moderföretaget. Skulderna har reglerats innan årsskiftet, men har löpt med ränta under en större del av räkenskapsåret. Utdelningarna har lämnats efter rådgivning lämnad av den svenska skatteavdelningen på din revisionsbyrå. I samband med denna rådgivning upprättades ett uppdragsbrev mellan revisionsbyrån och företaget angående uppdraget vilket bland annat innehöll följande reglering avseende ansvar:

”Begränsning av Revisionsbyråns ansvar

...Skada som uppkommit skall inte ersättas av Revisionsbyrån om Revisionsbyrån varit normalt aktsam. Revisionsbyrån är i intet fall ansvarig för produktionsbortfall, utebliven vinst eller annan indirekt skada. Revisionsbyråns ansvar är begränsat till ett belopp vilket maximalt kan utgöra det högsta av överenskommet arvode för det utförda uppdraget eller ett belopp motsvarande tio vid var tid gällande prisbasbelopp enligt lagen (1962:381) om allmän försäkring.”

En tysk kollega kontaktar dig under året och meddelar att hans bedömning är att ovanstående upplägg inte fungerar i Tyskland på grund av så kallade ”thin capitalization rules”. Räntan visar sig vara ej avdragsgill i Tyskland. Det tyska företaget har nu debiterats ytterligare skatt. Detta kommer att kosta koncernen över 1 mnkr i skattetillägg. Din kund blir upprörd och förväntar sig kompensation från revisionsbyrån. Du har diskuterat ärendet med skatterådgivaren som har medgivit att misstag begåtts i skatterådgivningen.

Uppgift (8 p)

- a) Bedömer du att skatterådgivningsuppdraget innebär ett hot mot ditt oberoende som revisor i koncernen?

- b) Vilken bedömning gör du i fråga om din kunds krav på kompensation?

Deluppgift 2.4

Pure Water Technology AB har, bl.a. genom utdelningar från dotterföretagen, byggt upp en överlikviditet. Denna har företaget delvis placerat genom att investera i aktier i noterade företag. Det handlar om mindre poster som innehas i företag noterade på Stockholmsbörsen. Investeringarna gjordes före PWT Holding ABs förvärv. Investeringarna i noterade aktier betraktas som en portfölj av värdepapper i enlighet med företagets finanspolicy vilken är fastställd av styrelsen. Innehaven i portföljen omsätts regelbundet.

Uppgift (4 p)

Hur skall de noterade aktierna redovisas och värderas i koncernredovisningen enligt IFRS, dels vid upprättande av PWT Holding ABs förvärvsanalys och dels framgent?